

«Bite Latvija» pieredze iekļaujošas un efektīvas komunikācijas veidošanā

Kristīne Mennika

www.linkedin.com/kristinemennika

Komunikācijas profesionāle, LASAP valdes locekle un Bites korporatīvās komunikācijas vadītāja

Bites pieredze pieklūstamības veicināšanā

Direktīva un sociālā atbildība

62 % Latvijas iedzīvotāju uzskata, ka uzņēmumi Latvijā šobrīd nav atbilstoši pielāgojuši savas interneta vietnes cilvēkiem ar redzes invaliditāti, liecina IKT pakalpojumu sniedzēja “Bite” veiktās aptaujas dati.

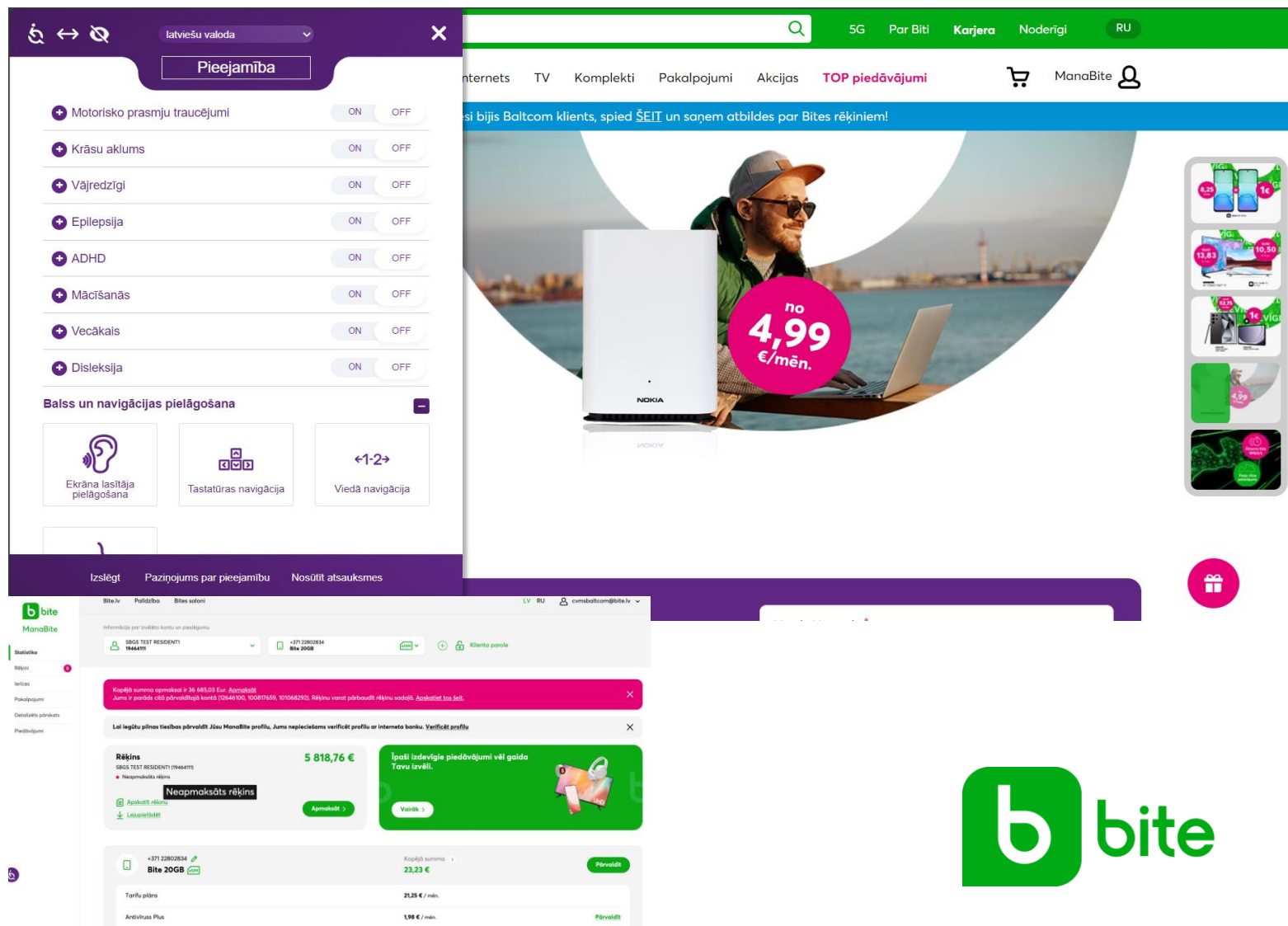
Lai nodrošinātu vienlīdzīgas digitālās iespējas ikvienam cilvēkam neatkarīgi no viņu spējām un arī savlaicīgi ieviešot Piekļūstamības direktīvas prasības, gada sākumā “Bite” uzsākusi pielāgot uzņēmuma digitālos kanālus cilvēkiem ar redzes invaliditāti.

Latvijas Paralimpiskās komitejas prezidente Daiga Dadzīte, “Bites grupas” uzņēmumu – IKT pakalpojumu sniedzēja “Bite Latvija” ģenerāldirektors Arunas Mickevicius un “TV3 Group Latvija” vadītājs Mindaugas Rakauskas svinīgi parakstīja četrus gadu nodomu līgumu 1 miljona eiro apmērā, kļūstot par Latvijas Paralimpiskās komitejas ģenerālajiem partneriem.

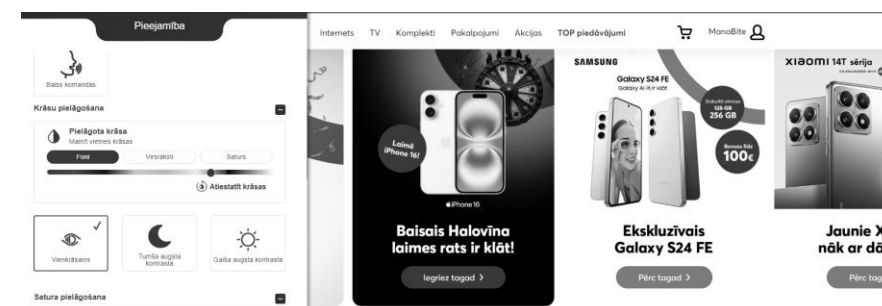
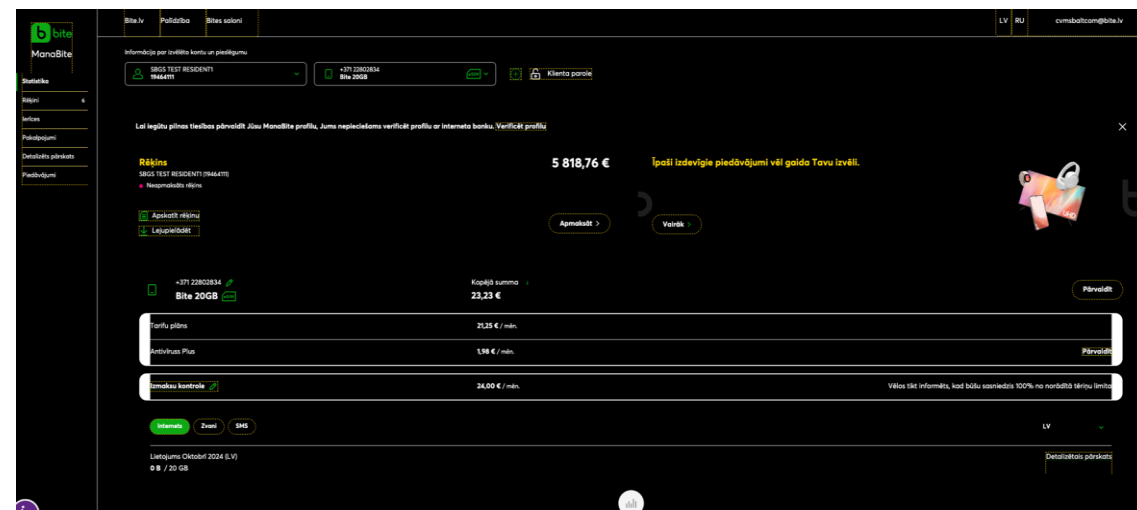
Lai veicinātu Bite.lv un ManaBite.lv pieejamību visiem lietotājiem, tostarp cilvēkiem ar invaliditāti (I)

- Veiktas izmaiņas mājaslapā, lai tā būtu pieejamāka visiem lietotājiem, tostarp cilvēkiem ar invaliditāti.
- Pievienoti trūkstošie elementi un uzlabota navigācija, lai vietni varētu ērti lietot tikai ar tastatūru.
- Attēliem un citiem elementiem (ALT text), padarot tos pieejamus cilvēkiem ar redzes traucējumiem, kas lieto ekrāna lasītājus.

Lai veicinātu Bite.lv un ManaBite.lv pieejamību visiem lietotājiem, tostarp cilvēkiem ar invaliditāti (II)

- Izmaiņu veikšanas procesā tika izmantots WCGA (The Web Content Accessibility Guidelines) pieejamības standarts.
- Integrēts jauns rīks, kas piedāvā vēl vairāk pieejamības iespēju, piemēram, ļauj pielāgot mājaslapas izskatu, mainot kontrastu, krāsas, palielinot fontu izmēru, atstarpes utt.

10 piekļūstami klientu apkalpošanas centri Pielāgots Rīgas un Rēzeknes birojs

Bites un TestDevLab padomi digitālo kanālu pielāgošanai cilvēkiem ar redzes invaliditāti*

- 1. Priekšizpēte** – veikt neatkarīgu piekļūstamības auditu, kas palīdzēs novērtēt esošo situāciju un apzināt nepieciešamos uzlabojumus.
- 2. Plānošana** – sadalīt nepieciešamos uzlabojumus pēc prioritātēm, lai sasniegtu rezultātu ātrāk un efektīvāk.
- 3. Komunikācija ar mērķa grupām** – sadarboties ar NVO, lai iegūtu lietotāju atsauksmes un ierosinājumus turpmākiem uzlabojumiem.
- 4. Piekļūstamības integrēšana** – turpināt strādāt, iesaistot ekspertus un ieviešot digitālās piekļūstamības labo praksi kā neatņemamu produktu izstrādes sastāvdaļu.
- 5. Visaptveroša piekļūstamība** – nodrošināt vienlīdzīgu piekļūstamību gan digitālajā, gan arī fiziskajā vidē.

* 2025. gada 28. jūnijā stāsies spēkā Piekļūstamības likums, kuras uzdevums atvieglotu preču un pakalpojumu piekļūstamību cilvēkiem ar invaliditāti.

Skaidras un efektīvas komunikācijas pamatprincipi

TOP 6 skaidras un efektīvas komunikācijas pamatprincipi

- 1. Fokuss** – pirms runas vai rakstīšanas definē saziņas mērķi, lai koncentrētos uz svarīgāko un sasniegtu vēlamo rezultātu.
- 2. Īsums un kodolīgums** – izvairies no liekvārdības un skaidri izsaki galveno domu.
- 3. Vienkāršība** – izmanto vienkāršus un saprotamus vārdus, lai nodrošinātu, ka informācija ir pieejama ikvienam.
- 4. Secīgums un struktūra** – organizē informāciju loģiskā secībā, kas atvieglo uztveri un ļauj skaidri sekot līdz domas attīstībai.
- 5. Atbilstošs tonis un atbilstošs kanāls** – izvēlies piemērotu stilu, ņemot vērā auditoriju, lai saziņa būtu draudzīga, profesionāla un saprotama; uzrunā mērķauditoriju viņu kanālā.
- 6. Aktīva klausīšanās un atgriezeniskā saite** – iesaisties dialogā un uztver citu viedokļus, lai veidotu saprotošu un konstruktīvu saziņu; veido divvirzienu komunikāciju.

Gramatikas likumu ievērošana – reputācijas jautājums indivīdiem un organizācijām

Oct 18

Kā vērsim sarkana lupata jeb TOP 6 gramatikas kļūdas

Kristīne Mennika apkopojusi sešas galvenās gramatikas kļūdas, ko regulāri pamana jeb TOP 6 gramatikas kļūdas

Kā vērsim sarkana lupata jeb TOP 5 gramatikas kļūdas

Saīsinājums utt. pret u.t.t. pieraksts

1.137.	u. t. jpr.	un tā joprojām
1.138.	u. tml.	un tamlīdzīgi
1.139.	utt.	un tā tālāk

*Ikdienas palīgs un avots visiem saīsinājumiem ir šis Valsts valodas centra materiāls:
[saisinajumi.pdf \(vvc.gov.lv\)](#).*

Pulksteņa laika pieraksts

Kā pierakstīt pulksteņa laiku: *no 9 līdz 17* vai *9.00-17.00*?

Jautājums

Kā pierakstīt pulksteņa laiku: *no 9 līdz 17* vai *9.00-17.00*?

Atbilde

Pareizs laika pieraksts ir divējāds:

no 9.00 līdz 17.00

vai

9.00–17.00

Norādot pulksteņa laiku no–līdz, lietojama vienotājdomezīme, nevis defise.

Aicinu iedziļināties Latviešu valodas aģentūras vietnes “Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze” saitē: [Valodas konsultācijas \(valodaskonsultacijas.lv\)](http://valodaskonsultacijas.lv).

Defises un domuzīmes lietojums I

Domuzīme

1. Lietišķos tekstos domuzīme visbiežāk tiek lietota, aizstājot izlaistu vārdu vai vārdus.

Piemērs:

Darba līgums sastādīts divos eksemplāros, no kuriem viens glabājas pie darba devēja, otrs — pie darbinieka.

2. Domuzīme tiek lietota savrupinājumu vai iespraudumu atdalīšanai, ja tie atrodas teikuma vidū.

Piemērs:

Iznomātājs nodod Automašīnu ar visiem tās dokumentiem — tehnisko pasi, OCTA polisi, KASKO — klientam ne vēlāk kā 2 stundu laikā pēc līguma stāšanās spēkā.

Vienotājdomuzīme

Lietišķajos tekstos tiek lietota vienotājdomuzīme – tā ir **domuzīme**, kas savieno divus vārdus, kuri šajā savienojumā izsaka īpašu nozīmi.

Piemērs:

Apmeklētāju pieņemšanas laiks: 8.30–18.00
Parīzes–Kairas ekspresis
Raķetes Zeme–Gaiss

Šādos gadījumos **atstarpes netiek liktas**.

Defises un domuzīmes lietojums II

Defise

Defise jeb savienojuma zīme lietišķajos rakstos tiek lietota ļoti bieži.

1. Defisi lieto dubultzvārdos.

Piemērs:

Āboliņš-Ābols

BET - defisi **nelieto** starp priekšvārdiem, piemēram, Renāte Terēze.

2. Defisi lieto dažādos saīsinājumos.

Piemērs:

biedrība: b-ba
elektroniskais pasts: e-pasts

Paldies uzdevumi.lv par apkopošanu un piemēriem; plašāk šī tēma ir aplūkojama šajā saitē: [Pieturzīmes lietišķajos rakstos. Domuzīme, defise, slīpsvītra. — teorija. Latviešu valoda, 12. klase. \(uzdevumi.lv\).](#)

Uzskaitījuma pieraksts

Jautājums	Kā pareizi pierakstīt uzskaitījumu ?
Atbilde	<p><u>Iespējami divi uzskaitījuma pieraksta veidi.</u></p> <p>Kolu lieto, ja seko uzskaitījums, kurā katra uzskaitījuma daļa apzīmēta ar skaitli, burtu vai citu tehnisku zīmi, un pēc kola, tāpat kā aiz komata un semikola, raksta ar mazo sākumburtu.</p> <p>No ekspertu atzinuma secināts, ka:</p> <p>1) <u>bremzēšanas skaņas viņš nebija dzirdējis;</u></p> <p>2) <u>salonā mūzika nebija skanējusi.</u></p> <p>Kolu aiz teikuma daļas pirms uzskaitījuma var arī nelikt, taču tādā gadījumā katra teikuma daļa jāveido kā patstāvīga vienība (par tādu uzskatāms arī uzskaitījuma pieraksts, pēc cipara liekot punktu un nākamo daļu sākot ar lielo sākumburtu).</p> <p>No ekspertu atzinuma izdarāmi vairāki secinājumi.</p> <p>1. <u>Bremzēšanas skaņas viņš nebija dzirdējis.</u></p> <p>2. <u>Salonā mūzika nebija skanējusi.</u></p>

Saite interesentiem uz Latviešu valodas aģentūras vietni “Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze”: [Valodas konsultācijas \(valodaskonsultacijas.lv\)](http://valodaskonsultacijas.lv).

Atstarpe starp ciparu un %

- d) procentu apzīmējumu ieteicams nevis rakstīt vārdiem, bet gan lietot simbolu, pirms kura liek saistīto atstarpi:

15 %

Aicinu katram pašam pārliedzināties oficiālajā ES tīmekļa vietnē: [10.5.2-number-date-time-units-usage - Interinstitutional Style Guide - Publications Office of the EU \(europa.eu\)](#).

Paldies!

Kristine Mennika | LinkedIn